

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120012804
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120012804.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci proti obvinenému P. X., pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Tr. zák., o sťažnosti obvineného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 9.2.2021 č.k. 28T/42/2020-226, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18.2.2021 takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje vo výroku v bode II.

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa väzba obvineného P. X., nar. XX.XX.XXXX v Z., dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 9.2.2021 č. k. 28T/42/2020-226 súd rozhodol o ďalšom trvaní väzby obvineného P. X. po podaní obžaloby takto:

I. Podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku sa obvinený P. X., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom: Mesto Z., t. č. v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov od 23.08.2020 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ponecháva vo väzbe, pretože dôvod väzby naďalej trvá.

II. Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku sa väzba obvineného P. X., nar. XX.XX.XXXX v Z., dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza.

2. Proti tomuto uzneseniu podal sťažnosť obvinený a to ihneď po jeho vyhlásení. Prokurátor sa sťažnosti vzdal. Následne súd nariadil termín hlavného pojednávania, čím sa postavenie obvineného zmenilo na postavenie obžalovaného.

3. Obžalovaný svoju sťažnosť odôvodnil písomne, prostredníctvom svojho obhajcu, pričom uviedol.

3.1 V súvislosti s trestnou vecou obvineného poukazujeme na princíp proporcionality. Princíp proporcionality ako právny princíp predstavuje formálnu šablónu pozostávajúcu z niekoľkých postupne kladených otázok, ktorá sa používa pri hodnotení, či právny akt nezasahuje do základných práv a slobôd vo väčšej miere, než je potrebné. Kolíziu dvoch či viacerých princípov je potom vhodné riešiť metódou proporcionality - testom proporcionality. Obvinený ďalej poukázal na judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej treba i uloženie viacerých povinností a obmedzení, ktoré môžu predstavovať pre obvineného určitý zásah do niektorých aspektov jeho osobnej slobody, prípadne do iných jeho práv, považovať za miernejšie a primeranejšie než úplné zbavenie osobnej slobody v podobe väzby. V dôsledku toho musí rozhodnutie súdu o väzbe vykonať určitý test proporcionality väzby, minimálne z pohľadu argumentov uplatnených obvineným. Pokiaľ ide o väzbu obvineného z obzvlášť závažného zločinu, je potrebné, aby tento test vzhľadom na ustanovenie § 81 ods. 2 tretej vety Trestného poriadku preukázal celkom zjavnú neprímeranosť väzby v porovnaní s jej nahradením dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení (§ 82 Trestného poriadku).

3.2 Pokiaľ ide o väzbu, treba dbať aj na zásadu primeranosti a zdržanlivosti, t. j. že vždy by mali byť využité opatrenia, ktoré najlepšie budú viesť k dosiahnutiu účelu trestného konania, ale nebudú neprímerane zasahovať do základných práv a slobôd osoby, voči ktorej sa uplatňujú v medziach daných

povahou príslušného obmedzenia. Zo zásady primeranosti navyše vyplýva, že väzba nie je namieste, pokiaľ by bola príliš prísnyim zaisťovacím opatrením s prihliadnutím na závažnosť činu a očakávaný trest. Táto zásada spočíva v takom postupe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktorý čo najmenej zasahuje do základných práv a slobôd občanov, a je výrazom humanizácie trestného konania a úcty k ľudským právam a slobodám.

3.3 V zmysle vyššie popísaného testu proporcionality sa väzba obvineného javí s prihliadnutím na závažnosť spáchaného skutku a očakávaný trest ako zjavne neprimeraná a prísna. Ponechaním obvineného vo väzbe je, vzhľadom na súčasnú epidemiologickú situáciu v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov a vyhlásený núdzový stav v dôsledku pandémie vírusu COVID-19, vážnym spôsobom zasiahnuté a porušené právo na rozhodovanie o svojom zdraví v zmysle čl. 40 Ústavy SR: Každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon. Za týchto podmienok by mali byť základné ľudské práva obvineného uprednostnené pred obmedzením osobnej slobody obvineného.

3.4 Na základe vyššie uvedeného žiadam o zrušenie Uznesenia o ponechaní obvineného P. X., nar. XX. O. XXXX, vo väzbe zo dňa 9. februára 2021 a žiadam, aby Krajský súd Trnava postupoval podľa ustanovenia § 194 TP písm. a) a rozhodol vo veci sám tak, že nie sú dôvody na väzobné stíhanie obvineného a nahradil väzbu dohľadom mediáčného a probačného úradníka alebo alternatívne použitím technických prostriedkov.

4. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

5. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

6. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

7. Obžalovaný je na základe obžaloby podanej prokurátorom na Okresnom súde Trnava dňa 18.12.2020 stíhaný pre podozrenie zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

8. Napadnutým uznesením prvostupňový súd rozhodol o trvaní väzby obžalovaného v štádiu konania pred súdom, po podaní obžaloby, podľa ustanovenia § 238 ods. 4 Trestného poriadku a to výrokom uvedeným v bode I. napadnutého uznesenia. V čase podania obžaloby sa obžalovaný nachádzal vo väzbe, do ktorej bol vzatý uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trnava zo dňa 25.08.2020 sp. zn. 15Tp/47/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 17.09.2020 sp. zn. 5Tpo/32/2020, z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Väzba sa u obvineného započítava odo dňa 23.08.2020 o 18:25 hod.

9. Sťažnostný súd skúmal jednak formálne podmienky pre rozhodnutie o väzbe obžalovaného po podaní obžaloby, ako i materiálne podmienky jeho väzby a tiež konanie, ktoré vydaniu rozhodnutia predchádzalo.

10. Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku. Prvostupňový súd rozhodol napadnutým uznesením o väzbe obžalovaného po jeho výsluchu, na ktorý súd predvolal, resp. upovedomil obžalovaného, jeho obhajcu, ako aj prokurátora. Všetky predvolané a upovedomené osoby sa na tomto výsluchu osobne zúčastnili a obžalovanému, i jeho obhajcovi bola daná možnosť vyjadriť sa k otázke väzby, v rozsahu, ktorým sa garantuje dodržanie jeho práva na obhajobu.

11. Formálne podmienky na rozhodnutie o ponechaní obžalovaného vo väzbe boli splnené, keďže obžaloba bola podaná v lehote viac ako 20 pracovných dní pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní a prvostupňový súd o väzbe rozhodol do uplynutia lehoty väzby v prípravnom konaní.

12. Materiálne podmienky väzby obžalovaného, má prvostupňový súd rovnako za splnené a preto existuje dôvod na jej pokračovanie. Tento záver prvostupňového súdu považuje sťažnostný súd rovnako za správny.

13. V predmetnej trestnej veci je splnený materiálny predpoklad, ktorý vyžaduje dôvodnosť trestného stíhania. Na základe výsledkov vykonaného vyšetrovania v prípravnom konaní existuje dôvodné podozrenie, že obžalovaný sa dopustil spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a tento skutok má zákonné znaky vyššie uvedeného prečinu (odsek 7). Existenciu dôvodného podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, pre ktorú bola na neho podaná obžaloba, je daná predovšetkým výpoveďami svedkov, na ktoré v odsekoch 17 až 23 napadnutého uznesenia poukázal prvostupňový súd. Vzhľadom na to, že v uvedených častiach napadnutého uznesenia sú dostatočne vymenované dôkazy, o ktoré opiera súd existenciu podozrenia, ako aj konkrétne skutočnosti, ktoré z nich vyplývajú a aj preto, že túto časť napadnutého uznesenia obžalovaný vo svojej sťažnosti konkrétne nenamieta, nepovažuje sťažnostný súd za potrebné ich opakovať a iba na ne odkazuje.

14. V rámci rozhodovania o väzbe súd skúma iba dôvodnosť trestného stíhania, teda či existuje dôvodné podozrenie, že obžalovaný sa dopustil spáchania skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a či tento skutok má zákonné znaky konkrétneho trestného činu. Pri rozhodovaní o väzbe neprináleží súdu posudzovať jednotlivé dôkazy a vyhodnocovať ich spôsobom, ktorý je vyhradený výlučne súdu rozhodujúcemu o obžalobe, teda súdu rozhodujúcemu v merite veci. Na pozitívne rozhodnutie o väzbe postačuje existencia podozrenia, ktorá v tomto prípade preukázaná bola.

15. Pokiaľ ide o konkrétne skutočnosti odôvodňujúce tzv. preventívnu väzbu obžalovaného, na týchto sa od ostatného rozhodnutia o väzbe nezmenilo nič, preto trvajú a odôvodňujú ponechanie obvineného vo väzbe aj po podaní obžaloby. Tieto dôvody prvostupňový súd správne identifikoval a zrozumiteľne ich vyjadril v príslušnej časti svojho uznesenia (odsek 23).

16. K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) sťažnostný súd potrebuje zdôrazniť, že obžalovaný aktuálne nie je zamestnaný, je užívateľom drog. Jeho závislosť od opioidov a amfetamínov vyplýva zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria č. 44/2020. Podľa tohto posudku je závislosť obžalovaného ťažká a plne rozvinutá a v dôsledku toho je jeho osobnosť hlboko depravovaná (nežije podľa obvyklých noriem bežného spolužitia, asociálne správanie) v charaktere, záujmoch a vyšších citoch.

17. Obžalovaný je špeciálny recidivista vo vzťahu k majetkovej trestnej činnosti, bol celkovo 11-krát súdne trestaný, boli mu ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody a posledný z nich v trestnej veci vedenej pred Okresným súdom Trnava pod spisovou značkou OT/31/2019 (pre spáchanie prečinu neoprávnené vyrobenie a používanie platobného prostriedku) vykonal dňa 24.03.2020.

18. Z uvedeného vyvodil prvostupňový súd správny záver, že existuje dôvodná obava, že obžalovaný si majetkovou trestnou činnosťou zabezpečuje zdroje tak na živobytie, ako aj na drogy. Jeho rozvinutá závislosť na drogách a početné predchádzajúce odsúdenia vyvolávajú dôvodnú obavu, že pri ponechaní na slobode bude pokračovať v páchaní majetkovej trestnej činnosti, čo u neho zakladá dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku aj v štádiu konania, po podaní obžaloby.

19. Sťažnostný súd považuje za správne, že prvostupňový súd nenahradil väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

20. Na takýto postup nie sú splnené zákonné podmienky. Uvedená motivácia k páchaniu trestnej činnosti (ods. 18), spoločne s rozvinutou závislosťou obžalovaného na drogách (ods. 16), neumožňujú nahradiť jeho väzbu podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Jeho predchádzajúca trestná minulosť túto obavu výrazne znásobuje. Pokiaľ ani predchádzajúce početné odsúdenia obžalovaného za úmyselnú trestnú činnosť a ani opakované výkony trestu odňatia slobody nemali na neho ten účinok, aby ho odradili od ďalšieho páchania úmyselnej trestnej činnosti, niet prečo sa domnievať, že dohľad súdneho úradníka by odstránili hrozbu správania sa obžalovaného, pre ktorú je teraz vo väzbe.

21. Formálnou nesprávnosťou vo výroku č. II. napadnutého uznesenia bolo, že súd citoval aj ustanovenie § 80 ods. 2 Trestného poriadku. Použitie tohto ustanovenia prichádza do úvahy v situácii, keď je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin a vtedy sa skúma aj prítomnosť výnimočné okolností prípadu. V tomto konaní je obžalovaný stíhaný pre prečin a preto sa v jeho prípade pri rozhodovaní o náhrade väzby nepoužije ustanovenie § 80 ods. 2 Trestného poriadku. Táto chyba je však iba formálna. V odôvodnení napadnutého uznesenia nie je na žiadnom mieste uvedené, že by súd skúmal výnimočné okolností prípadu. Preto táto chyba nemá vplyv na správnosť rozhodnutia. Sťažnostný súd ju napravil v opravnom konaní tým, že predmetný výrok zrušil a nahradil ho výrokom správnym.

22. Sťažnostné námietky obžalovaného, ktoré poukazujú na princípy proporcionality a primeranosti použitia väzby (odseky 3.1 a 3.2 tohto uznesenia), neodôvodňujú zrušenie napadnutého uznesenia. Sťažnostný súd má za to, že oba tieto princípy boli pri vydaní napadnutého uznesenia správne zohľadnené a vyhodnotené.

23. Väzba obžalovaného je, pokiaľ ide o jej doterajšiu dĺžku, proporcionálna vo vzťahu k trestu, ktorý je mu možné uložiť, ako recidivujúcemu páchatelovi majetkovej trestnej činnosti (v prípade, že bude uznaný

za vinného). Zásah do jeho osobnej slobody je proporcionálnym opatrením vo vzťahu k nebezpečnosti jeho konania pre spoločnosť a primeraným vo vzťahu k tomu, že použitie menej prísnych opatrení by sa s najväčšou pravdepodobnosťou minulo účinkom (viď odôvodnenie uvedené v ods. 20).

24. Námietky proti uzneseniu prvostupňového súdu, odôvodnené zdravotnými rizikami vo výkone väzby, v súvislosti s nákazou COVID 19 (ods. 3.3 tohto uznesenia), nemožno považovať tiež za oprávnené. Zbor väzenskej a justičnej stráže je schopný poskytnúť obžalovanému adekvátnu zdravotnú starostlivosť, na úrovni toho, aká by mu mohla byť poskytnutá, keby bol na slobode.

25. S poukazom na vyššie uvedené zistenia a závery, dospel tunajší súd k rozhodnutiu, že sťažnosť obžalovaného je nedôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.